ТЕМА: Правопис **не , ні** *з прислівниками*

Виконала:
вчитель української мови та літератури
Добровольська В.Е.

ПРИСЛІВНИК

Самостійна незмінна частина мови

Означає ознаку дії або стану, ступінь або міру вияву іншої ознаки

Відповідає на питання: як? де?коли? куди? чому ? скільки?

Морфологічна ознака	• незмінність
Синтаксична роль у реченні	• обставина, • рідше присудок

Правопис *не, ні* з прислівниками

Разом

- *Невпинно, ненароком,*
- *нізвідки*

Окремо

- *Не вперше, не вчора, не байдуже;*
- *ні сюди, ні туди*

Правопис *не* з прислівниками

РАЗОМ

якщо прислівник не вживається без не:

неухильно, невгамовно.

якщо прислівник з ***не*** можна замінити словом, близьким за змістом:

недалеко (близько),

неважко (легко)

Правопис *не з* прислівниками

ОКРЕМО

якщо прислівник з не в реченні виступає присудком.

Надворі було не тепло.

якщо до прислівника є протиставлення: ***не радісно, а сумно.***

якщо прислівник має пояснювальні слова:

зовсім не багато

Art-shop.com.ua

Правопис *Ні* з прислівниками

РАЗОМ

як правило, ні є префіксом і пишеться з прислівником разом:

нітрохи, нізащо

Art-shop.com.ua

Правопис *ні* з прислівниками

Окремо

У фразеологічних зворотах **ні** виступає в ролі частки:

ні так ні сяк.

Узагальнимо:

Не з прислівниками пишеться разом та окремо.

Написания не з прислівниками

Разом	Окремо
1. Якщо прислівник без *не* не вживається (*незабаром, непорушно, несамовито*) 2. Якщо прислівник можна замінити близьким за значенням словом без префікса *не-* (*недалеко — близько, невесело — сумно, недостатньо — мало*)	1. Якщо є протиставлення (*не далеко, а близько; не весело, а сумно*) 2. Якщо прислівник із часткою *не* виражає ступінь ознаки (*не дуже, не зовсім, не цілком*)

test-me.do.am

Art-shop.com.ua

Перевір себе, дібравши синоніми:

невимушено –

несподівано –

недорого –

неподалік –

Правильна відповідь:

невимушено – вільно

несподівано – раптом

недорого – дешево

неподалік – близько

Попрацюємо (робота з текстом)

То дощ пуститься невчасно, то влітку не тепло, а холодно так, що кожуха не знімаєш. Людина завжди намагалася передбачити, що незабаром може статися. За спостереженнями виникали прикмети. Ніде на початку травня не зацвіла горобина – осінь буде пізньою

невчасно,
не тепло, а холодно
незабаром
ніде

Я редактор:

не/весело; не/важко; не/безплідно, а результативно; не/близько, а далеко; не/боязко, а впевнено; не/порушно; не/впинно; не/вдало; не/забаром; не/гайно; не/голосно, а тихо; не/нароком; не/задовго; не/квапом; не/мало, а достатньо; не/минуче; не/рідко; не/швидко, а повільно.

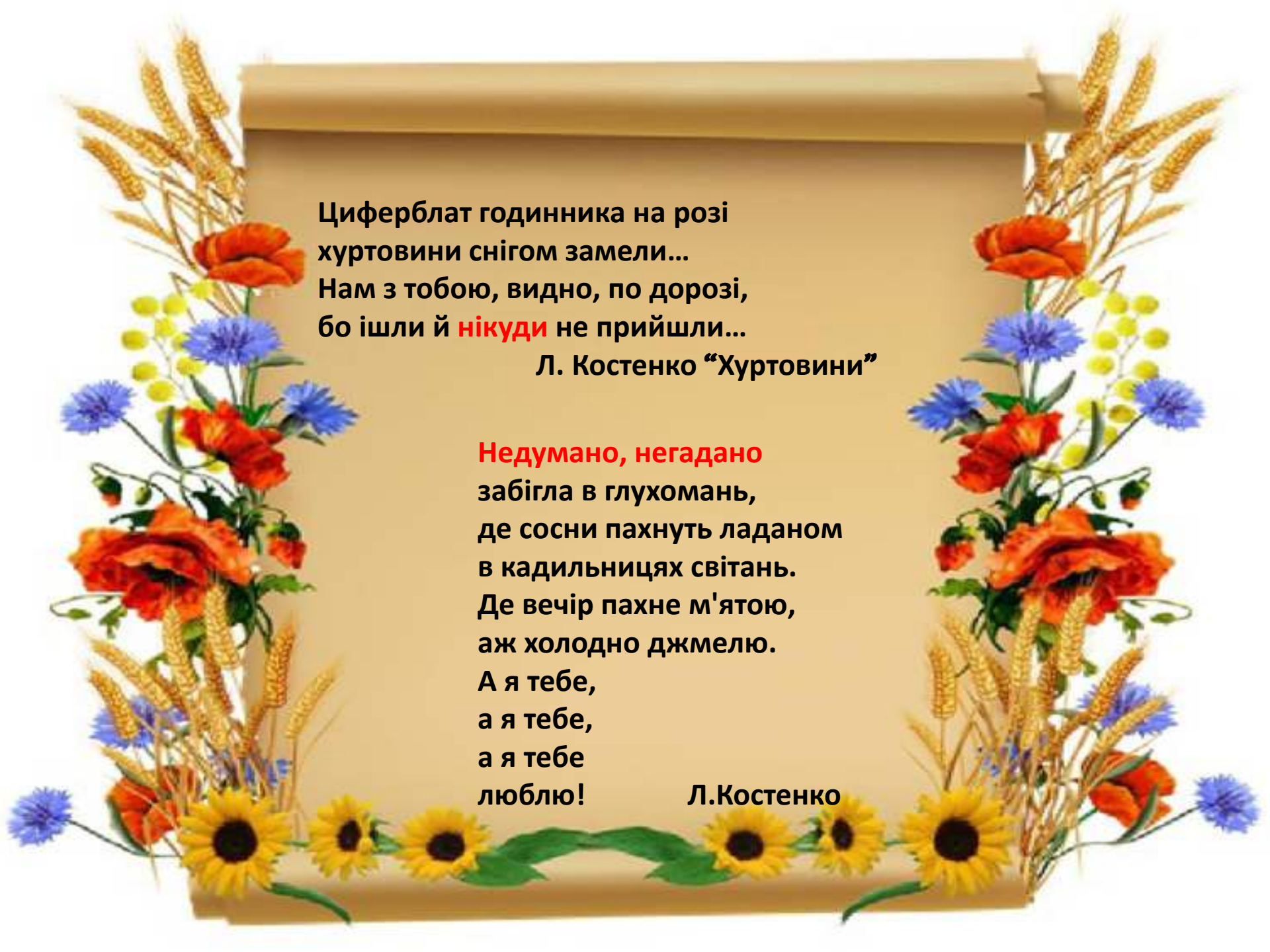

Циферблат годинника на розі
хуртовини снігом замели…
Нам з тобою, видно, по дорозі,
бо ішли й нікуди не прийшли…

Л. Костенко “Хуртовини”

Недумано, негадано
забігла в глухомань,
де сосни пахнуть ладаном
в кадильницях світань.
Де вечір пахне м'ятою,
аж холодно джмелю.
А я тебе,
а я тебе,
а я тебе
люблю!

Л.Костенко

Я не забуду тебе ніколи, ніколи
Не забуду тебе ніколи, ніколи
З ким не була б і де!
Океан Ельзи “Ніколи”
Крізь сльози бачу як тремтять долоні,
Був під дощем в твоїм полоні
І бігти мені нікуди,
А кидати все – нізащо!
Та в двері чужі розкуті
Іти не стане краще...
Арсен Мірзоян “Кінець кохання”

Щоб завершити урок, я скористаюсь вже вивченими нами прислівниками із не, ні

Прислівник вчити нам *не*легко,
Та час проводимо *не*безплідно.
Допоки вдома байдикуємо,
Цю тему пройдемо *не*безслідно.
*Ні*хто й *ні*де не заперечить,
Що зрозуміло зміст цих речень.